ཁ་བྱའི་སྣར་སྙིང་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་རོབ་ཙམ་གླེང་བ།

འབྲུག་མོ་མཁར།

ནང་དོན་གནད་བསྡུས།

དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་དུ་ས་སྐྱ་བས་བོད་ཡོངས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་སྐབས་སུ་མདོ་སྨད་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ཆའི་ཁ་བྱའི་མི་རྒོད་ཚོ་དྲུག་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ཁ་བྱའི་བེ་ཧུའི་བཀའ་དང་། ཡུལ་མིས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཏེ། ས་དེ་གའི་སློམ་ཤུག་མང་དག་གཅིག་བསྡུས་མཛད་ནས་གྲོང་ཁྱེར་གཙོས་ཁོངས་གཏོགས་ཁ་བྱ་སྣར་ཀྱི་གྲྭ་ཚའི་ཐང་དུ་འགྲུང་ཀུན་སྐྱ་ཕྲེང་དང་པོ་གུར་དམར་གསེར་ཏོག་ཅན་གྱིས་དགོན་པ་བཏབ[1]ཅིང་གསང་སྔགས་གསར་མའི་སྒྲུབ་རྒྱུད་སྤེལ་བ་སྟེ། དགོན་པ་འདི་ལ་ད་ལྟའི་བར་དུ་ལོ་ངོ་བདུན་བརྒྱ་ལྷག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་ལ་བླ་མ་སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་ཆེན་གང་མང་ཟམ་མ་ཆད་པར་བྱོན་མྱོང་། དགོན་པ་འདིར་ཞིབ་འཇུག་གི་རིན་ཐང་གཏེར་དུ་རྫོགས་ལ་སྔོན་ཆད་ཞིབ་འཇུག་བགྱིས་མྱོང་མཁན་མང་པོ་མེད་པས་སྟོང་ཆ་ལྟ་བུར་ལུས་ཡོད། ཁོ་མོས་དཔྱད་རྩོམ་འདིའི་ནང་དུ་གཙོ་བོ་དགོན་པ་དེའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། བླ་སྤྲུལ་རིམ་བྱོན་གྱི་མཛད་རྣམ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་གནས་ཚུལ། འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་བཀོད་པ། གྲྭ་པའི་འཚོ་བ་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལས་འགུལ། དགོན་པའི་དོ་དམ་སྒྲིག་གཞི་དང་དཔལ་འབྱོར་ཡོང་འབབ། དགོན་པས་གནས་དེའི་མཐའ་འཁོར་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་ཚུལ་སོགས་དགོན་པའི་གནའ་དེང་གི་གནས་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བྲིས་ཡོད།

དང་པོ། ཁ་བྱ་སྤྱི་དང་སྒོས་སུ་ཁ་བྱའི་སྣར་སྙིང་དགོན་གྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ།

ཁ་བྱའི་སྣར་སྙིང་དགོན་དགའ་ལྡན་ཙཱ་ཤོད་སྒྲུབ་འཕེལ་རྒྱས་གླིང་ནི་ངག་རྒྱུན་དུ་བླ་མ་འགྲུང་ཀུན་ཚང་གིས་བཏབ་པར་གྲགས་ཤིང་། གྲོང་ཁྱེར་གཙོས་ཀྱི་ཁོངས་གཏོགས་བོད་རྒྱུད་ནང་བསྟན་དགོན

[1] ངག་རྒྱུན་དང་མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང་ལྟར་ན་འགྲུང་རོ་གོང་མ་ཞིག་གིས་བཏབ་པར་གྲགས།

པའི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཡིན། དེ་ཡང་ཁ་གྲུ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིགས་རུས་འབྱུང་ཁུངས་ནི། བོད་ཀྱི་རུས་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲལ་ཕྱོང་དང་། དེ་ལ་ཚ་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་གཡི་ཚའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཏེ། ཁྲི་རལ་པ་ཅན་(སྤྱི་ལོ་༨༠༢ནས་སྤྱི་ལོ་༨༥༡བར)གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་དམག་ལ་འགྱོན་སྐབས་དམག་དཔོན་དུ་བསྐོས་པས་གཡི་ཚ་དམག་དཔོན་ཐོགས་ཏེ། དེའི་མི་རྒྱུད་རྨ་ཆུའི་ཕར་ཁའི་བླ་ཡན་ཕྱོགས་ན་ཡོད་པ་ལས་སྤུན་གསུམ་ཕྱོགས་འདིར་ཡོང་ནས་ཡུལ་བཟུང་ཞིང་གཞིས་ཆགས་ཤིང་། ཆེན་ཆུང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཆུང་མའི་བུ་ཕ་ནེའི་རྒྱུད་པ་ཁ་གྲུ་ཡིན།[2] དེ་ཡང་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་གསུམ་པར་བོད་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྙེས་ཤིང་རིམ་གྱིས་འཕེལ་རྒྱས་ཕྱིན་ནས་སྔགས་སྙིང་མའི་དབེན་གནས་སྒོམ་ཕུག་དང་སྒོམ་གྲྭ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་གཅིག་བསྡུས་སྒོས་སྔགས་སྙིང་མའི་རྒྱུད་པ་སྤེལ་ཞིང་རིག་སྔགས་འཛིན་པའི་སྐྱེས་བུ་སྔགས་པའི་རྒྱུད་པ་མང་དུ་བྱུང་། དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་ས་སྐྱ་བས་བོད་ཡོངས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་སྐབས། མདོ་སྨད་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སའི་ཆ་ཁ་གྲུ་ཚོ་དྲུག་གི་ནང་ཚན་ཁ་གྲུ་མི་རྒོད་ཚོ་དྲུག་ལ་དབང་བསྒྱུར་པའི་མངའ་བདག་ཁ་གྲུའི་བེ་ཧུའི་བཀའ་དང་ཡུལ་མིས་སྦྱིན་བདག་མཛད་དེ། ས་དེ་གའི་སྒོམ་ཕུག་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་གྲྭ་ཚའི་ཐང་དུ་དགོན་པ་བཏབ་ཏེ་སྔགས་གསར་མའི་སྒྲུབ་རྒྱུད་སྤེལ། བར་སྐབས་ཤིག་ལ་དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་གི་གྲངས་ལས་བརྒལ་བར་གྲགས[3]ལ་དེའི་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཤིང་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཧ་ཅང་དར། གྲྭ་ཚའི་ལུང་པ་ལས་ཆུ་ལོག་བརྫོལ་བའི་རང་བྱུང་གི་གནོད་པས་རྐྱེན་བྱས་ནས། དགོན་ས་ཀླུང་དུ་ལེགས་པར་བསྐྲུན་ཅིང་འདུ་ཁང་ཆེན་པོ་ཀ་རིང་བཅུ་གཉིས་ཅན་ཅིག་བཞེངས། གངས་ལྗོངས་སུ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་རིང་ལུགས་ཡུལ་དབུས་ནས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་པའི་སྐབས། རུས་འགྲུང་ཅན་གྱི་གྲུབ་ཆེན་འགྲུང་རོ་ཨ་ལགས་(སྤྱི་ལོ་༡༧༢༣ནས་སྤྱི་ལོ་༡༧༩༤བར)གྲགས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཁོང་ཡུལ་

---

[2] བྲག་དགོན་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང་། ཤ༡༤༥༧ནང་གསལ།

[3] བསེ་སྐྱ་ཁྲིང་གཉིས་པ་བློ་བཟང་དགོན་ནས་མ་བཞུགས་པར་ཕྱོགས་འདིར་ཕེབས་སྐབས་སློབ་མ་ལྔ་བརྒྱ་ཁོར་གྱི་རྗེས་སུ་ཕེབས་པ་དང་དགོན་འདིར་ཡང་གཞིས་སྡོད་ཀྱི་གྲྭ་བཙུན་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་པས་སྟོང་ཕྲག་ལས་བརྒལ་ཡོད།

དབུས་དང་སོག་ཡུལ་བརྒྱུད་དེ་ཕལ་ཆེར་སྤྱི་ལོ་༡༦༩༠ལོར་ཕྱོགས་འདིར་ཕེབས་ནས་སྐམ་ཐང་ལ་ཁར་གྱུར་སྐར་བཟུང་བས་གྱུར་དམར་གསེར་ཏོག་ཅན་དུ་གྲགས། རྗེས་སུ་བེ་ཏུ་དཔོན་པོའི་བསོའི་ཐམ་ཀ་ལ་སོགས་བདོག་པའི་དངོས་པོའི་འབུལ་བ་རྒྱ་ཆེན་བྱས་པ་ནས་བཟུང་རྗེ་ཉིད་ཁ་བྱའི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་གི་བདག་པོར་གྱུར་ཅིང་ད་ལྟའི་བར་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་བྱོན་ཏེ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས། དགོན་འདིར་མཚན་ཉིད་བསྐྱུར་ཚུགས་དེ་བསེ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་འཇམ་དབྱངས་བཀྲ་ཤིས (སྤྱི་ལོ་༡༧༣༩ནས་སྤྱི་ལོ་༡༨༡༣བར་)པར་ཞུས་ཏེ་དགོན་པ་འདི་འཛིན་བདག་གིས་གཏན་ཆགས་སུ་བཞུགས་གནས་མཛད་དེ་བཀའ་པོད་ལྔའི་བཤད་གྲྭ་མཐར་སོན་པ་ཞིག་འཛུགས་རྒྱུའི་བཀའ་དྲིན་སྐྱོང་དགོས་ཞེས་གསོལ་བ་ནན་ཆེར་བཏབ་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱི་དབུ་ཚུགས་ཤིང་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོར་བཙེ་བཞག་གནང་། ཞབས་ཕྱིར་འབྲིད་པའི་དགེ་བཤེས་རྣམས་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོའི་དགེ་རྒན་དུ་བསྐོ་བཞག་གནང་བས་དཔེ་ཁྲིད་དོགས་གཅོད་སོགས་དོན་དུ་གང་འགྱུར་མཛད་པས་རིགས་ལམ་དྲི་མ་མེད་པའི་གསང་ཚིག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་རྟོག་གེའི་བློ་གསལ་མང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། རྒྱན་འདྲུག་ཆོས་སྐྱོང་སོགས་སྒོ་མང་ནང་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཚུལ་གྱིས་བཀོད་ཁྲབ་དང་བཅས་བཅའ་ཡིག་འཛོག་པའང་གནང་སྟེ་དགོན་པའི་མཚན་ལ་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་འཕེལ་རྒྱས་གླིང་ཞེས་བཏགས། ཕྱིས་སུ་འགྱུར་རོའི་ཆ་སྐམ་དཔོན་པོ་སོགས་མ་འཆམ་པར་ནང་འཁྲུགས་བྱུང་ནས་སྐར་ལུང་གཉིས་གཉིས་སུ་གྱེས། ཕྱིས་བསྟན་པ་ཡང་དར་སྐབས་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་མཆོག་སྤྱི་ལོ་༡༩༨༢ལོར་མདོ་སྨད་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་སྐབས་དགོན་པའི་ཆོས་སྒོ་ཕྱེས་ཏེ་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས (སྤྱི་ལོ་༡༦༦༣ནས་སྤྱི་ལོ་༡༧༣༧བར་)ལུང་བསྟན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཏེ་དགོན་གནས་སྤྱར་ཞིང་སྔར་གྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་རྣམས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་སོགས་གཡོན་ཐལ་ཁྲིད་མེད་བརླག་ཏུ་ཤོར་བ་རྣམས་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ཕལ་ཆེར་སོར་ཆུད་དེ་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་ཕྱག་བཞེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཉམས་པར་གནས་སོ།

གཉིས་པ། བླ་སྤྲུལ་རིམ་བྱོན་གྱི་མཛད་པ་དང་དགོན་བདག་བླ་མའི་སྐོར།

དེ་ཡང་མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང་དུ། "ཁ་བྱའི་སྐོར་ནི། པེ་སེར་དུ་བྱུང་བའི་དགོན་སྡེ་ཞིག་ཡིན་ལ། འགྲུང་རོ་གོང་མ་ཞིག་གིས་བཏབ་ཅིང་ཁོང་འཁྲུངས་རབས་བཅུ་གསུམ་སོང་ཟེར། དང་པོ་ཧྲ་བ་ནས་འཁྲུངས་པ་འགྲུང་རོ་སྐུ་བདུན་པ། རུས་འགྲུང་། དེའི་རྗེས་མ་འགྲུང་རོ་ཨ་ལགས།"[4] ཞེས་གསུངས་ཀྱང་རྒྱུས་ཡོད་མི་སྣའི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། འགྲུང་རོ་ཨ་ལགས་ནི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་དུས་སྟོད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འཁྲུངས་རབས་བདུན་དུ་ངོས་འཛིན་ཏེ། ཕྱི་ལོ་༡༨༩༠ལོའི་སྔོན་ཙམ་ན་རུས་འགྲུང་ཙན་གྱི་གྲུབ་ཆེན་ཞིག་བྱོན་པ་དེར་འགྲུང་རོ་ཨ་ལགས་དང་དེས་སྐམ་ཐང་ལ་ཁའི་གྲུར་སྐར་བཟུང་བ་ལ་གྲུར་དམར་གསེར་ཏོག་ཙན་ཞེས་གྲགས། ཁ་བྱའི་དཔོན་པོ་ཨུས་ཐེང་ཐའི་ཐེ་(ཕལ་ཆེར་ཕྱི་ལོ་༡༨༢༠ནས་ཕྱི་ལོ་༡༨༩༨)གཙོས་སྐྱ་སེར་ཐུན་མོང་གིས་བླ་མ་འདི་དགོན་པའི་གཙོ་བོར་བཀུར་བ་མ་ཟད་རྗེས་སུ་བེ་ཏུ་དཔོན་པོའི་བ་སོའི་ཐམ་ཀ་སོགས་བདོག་འབུལ་རྒྱ་ཆེན་སྒོས་ཆོས་སྲིད་ཟུང་གི་བདག་པོར་མཛད་དུ་བཅུག གཞན་ཡང་སྐམ་ཐང་དང་ཐག་ཉེ་བའི་སྡེ་བ་ལ་ཕྱིང་གྲུར་ཕུ་ཟེར་ཧེ་སྡེ་བ་དེའི་དཀྱིལ་ན་ཁོང་གིས་བཞེངས་པའི་སྐུ་འབུམ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ལ། སྐམ་ཐང་ལ་ཁར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་གི་རྟེན་འབགངས་ཙན་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་ཞྭ་རིའི་བུས་སྣམ་སྦྱར་བཞུགས་པར་གྲགས་ཤིང་། དེའི་ནང་རྟེན་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་དང་ལོག་རིས་ནི་དམ་ཙན་གྱི་སྐུ་བསྙེན་རང་བྱོན་དུ་གྲགས། འགྲུང་རོའི་གྲུར་དམར་གསེར་ཏོག་ཚང་འདས་རྗེས་ཆེད་དུ་སྐུ་གདུང་མཆོད་རྟེན་བཞུགས་པའི་བྲུམས་ཁང་རྩེ་ཐོག་ཙན་བཞེངས་ཤིང་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉེར་དགུར་བེ་ཏུ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གོས་ལྭ་དེ་ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་འཆམ་གོས་སུ་གསོལ་བའི་ཆོས་སྐྱོང་དག་གི་འཆམ་ཚུགས་སོ།

འགྲུང་རོ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་ཞེས་པ་དེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་བྱི་སྟེ་ཕྱི་ལོ་༡༨༩༦ ལོར་ཧྲ་བའི་ཡུལ་དུ་སྤྲོ་རྟིག་ཅེས་པའི་རུས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། རྗེ་མ་ཧེ་བ་ཤེས་རབ་བཀྲ་ཤིས

4 བྲག་དགོན་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང་། ཤ་༦་ནང་གསལ།

(སྤྱི་ལོ་༡༦༩༧ནས་སྤྱི་ལོ་༡༧༡༦བར་)ཀྱི་མདུན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབས། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་འཛིན་གྲྭའི་སློར་དཔོན་དང་ཚོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་དང་རྒྱུད་པའི་བླ་མ་དབུ་མཛད་བཞུགས། མཚན་མོར་ཅོག་པུའི་རྣལ་འབྱོར་པོ་ན་དང་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་སྤངས་ཏེ་མདོ་སྔགས་མཁྱེན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཞི་དུལ་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕྱུག་པས་བགྲེས་གཞོན་ཀུན་གྱིས་བཀྱི་འཛོག་ཆེ་ལ། སྐྱབས་མགོན་གཉིས་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་ཡོངས་འཛིན་དང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་བའི་ཚོགས་ཆེན་ཁྲི་བར་མངའ་གསོལ། དེ་དག་ལས་འཛམ་དབྱངས་བཞད་རྒན་དང་བསེ་ཁྲི་རྒན། སྡེ་རྒན། འགྱུར་རྒན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྙན་གྲགས་ཐོབ་པ་སྟེ། འགྱུར་རོ་ཨ་ལགས་ལ་འགྱུར་རྒན་ཞེས་པའི་མིང་འདི་ནས་ཐོགས་ཤིང་། བླ་བྲང་དགོན་པའི་འཆད་ཉན་དང་འཛུགས་བསྐྲུན་སོགས་ཀྱི་ཐད་ལ་མཛད་རྗེས་མི་དམན་པ་བཞག གཞན་ཁ་བྱུའི་སྔར་རྙིང་དགོན་གྱི་བཅའ་ཡིག་ཀྱང་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་ཁེལ་བྱས། མཐར་དགུང་ལོ་རེ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་རྟ་སྤྱི་ལོ་༡༧༦༢ལ་སྐུ་གཤེགས་ཤིང་སྐུ་གདུང་བཞེངས་པ་བླ་བྲང་དགོན་པའི་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་བཞུགས་སོ།།[5]

འགྱུར་རྒན་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་རྟ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་༡༧༦༢ལོར་མཛོད་དགེ་ནས་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་། གདན་སར་བཀོད་དེ་མི་རིང་བར་དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ལྕགས་ཡོས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་༡༧༧༡ལོར་གཤེགས་སོ།།[6]

འགྱུར་རྒན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པ་ཐང་དཀར་ནང་གི་སྤྲེལ་ལུང་དུ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་སྦྲུལ་ཏེ་སྤྱི་ལོ་༡༧༧༣ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། མི་རིང་བར་གདན་སར་

5 དཔལ་མང་པཎྜི་ཏས་བརྩམས་པའི་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གདན་རབས་ལྷའི་རྔ་ཆེན། ༤༣༩༦ ནས་ ༣༥༠ནང་གསལ།

6 སྐུ་ཕྲེང་འདི་ཁ་བྱུའི་སྔར་རྙིང་དགོན་དང་ཁ་བྱུ་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞེས་པར་བཀོད་མེད།

བགོད་དེ་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཡུན་རིང་མཛད་ཅིང་བླ་བྲང་དགོན་པའི་ཁྲི་རབས་༢༦པར་བཞུགས། མཐར་དགུང་ལོ་དོན་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་བའི་ལྕགས་ཁྲི་སྟེ་སྤྱི་ལོ་༡༨༤༠ལོར་སྐུ་གཤེགས།[7]

འཇུང་ཀན་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའམ་པདྨ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞིའི་ལྕགས་ཁྲི་སྟེ་སྤྱི་ལོ་༡༨༤༠ལོར་མཚོ་སྔོན་སོག་པོ་རྒྱལ་པོ་ཕྱུང་ཚང་ལ་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་གདན་སར་བགོད། ཁ་བྱའི་སྐར་རྩིང་དགོན་དང་ཁ་བྱ་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞེས་པ་ལས་རྗེ་འདི་ཉིད་སྐུ་ནར་སོན་རྗེས་ཀུན་མཁྱེན་བཞི་པ་ཐར་འདོད་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་མཚན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོར་གསོལ་[8]ཡང་བརྗོད། བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ནས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དམ་བཅའ་བཞག་ནས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་སྙན་ཐོབ་པ་དང་། དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་རྩ་གྲངས་ཀྱི་དུས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གདམས་བཞིན་སྐྱ་སར་ཕབ་ཏུ་བཅུག་པའི་མཚན་ལ་པདྨ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་གནང་། རྗེ་འདི་བས་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ནང་ཡམས་མྱུར་དུ་བསལ་བ་དང་རང་དགོན་དུ་ཞྭ་འཆམ་བཙུགས། རིབ་གོང་བར་གྱི་འཁོན་འགྲས་ཞི་བར་བསྡུམས། སྐུ་ཚེ་སྨད་དུ་འཇུང་རོ་ཆ་སྐམ་དཔོན་པོ་དང་སྐུ་ཞབས་དཔོན་པོ་གོང་པོའི་བར་དེ་ཕྱོགས་གཉིས་མ་འཆམས་པས་གཡུལ་ལས་དྲག་པོ་ལོ་གཉིས་རིང་བྱུང་། ཀིརྟི་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་དང་ཡ་ཙིའི་ཐེ་ཡེ་བཅས་པས་གྲོད་ཁ་བསྡུམས་མཐར་ཤོག་པ་བཞི་པོར་ནང་ཁྲུལ་དགོན་པ་འདིའི་ཁར་སྟོད་དུ་གསར་བ་ཞིག་འདེབས་རྒྱུ་བྱས་པ་ལ། སྤྱི་ལོ་༡༨༩༢ལོར་གསེར་ཁ་བློ་བཟང་དོན་

---

7 རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུངས་འདས་ལོའི་སྐོར་ལ་ཁ་བྱའི་སྐར་རྩིང་དགོན་དང་ཁ་བྱ་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞེས་པ་ལས། འཇུང་ཀན་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་འབྲུག་(སྤྱི་ལོ་༡༧༨༩)ལོར་འཁྲུངས་པ་དང་། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་པ་མེ་རྟ་(སྤྱི་ལོ་༡༨༩༦)ལོར་སྐུ་གཤེགས་ཞེས་པ་ནོར་ཏེ། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་སྟེང་སྐུ་གཤེགས་པ་ཡིན་ན་ཕྱིར་འབྲུག་ལོ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་མེ་རྟ་ཡིན་མི་སྲིད། དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་སོགས་ལས་སྤྱི་ལོ་༡༧༧༣ནས་སྤྱི་ལོ་༡༨༤༠ཞེས་པ་ལེགས་སོ།

8 བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བརྩམས་པའི་ཁ་བྱའི་སྐར་རྩིང་དགོན་དང་ཁ་བྱ་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས། ཤ ༣༣པ་ནང་གསལ།

གྲུབ་པས་ཁ་གཅོ་སྟོད་དགེ་ལྡན་བསྟན་འཕེལ་གླིང་ངམ་ཁ་གཅོད་སྐར་གསར་ཞེས་པ་དེ་བཏབ་པའི་ཚུལ་བྱུང་། མཐར་དཀྱུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་སྦྲུལ་ཏེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༢༩ལོར་སྐུ་གཤེགས།[9]

འགྱུར་རྒྱན་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་རྟ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༣༠ལོར་མཛོད་དགེ་རྩ་སྟོད་མའི་ཇོ་མ་རྩེ་ཚང་གི་ཡབ་བསྐལ་བཟང་སྐྱབས་དང་ཡུམ་གུ་རུ་འཚོའི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་མིང་དུ་མི་འགྱུར་སེངྒེ་འབོད། དཀྱུང་ལོ་བརྒྱད་སྟེང་གདན་སར་བཀོད་རྗེས་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་བའི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ཤིང་ལྷ་མོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བསླེབ་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མནོས་ཤིང་པཎ་ཆེན་ཡོངས་འཛིན་བསང་ཁོག་འཇིགས་མེད་དང་ས་དམར་དཔལ་བཟང་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན། དཀྱུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པ་ཤིང་ལུག་སྟེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོར་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དམ་བཅའ་བཞག དཀྱུང་ལོ་ཉེར་དགུ་པ་ས་ཁྲི་སྟེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༨ལོར་དུས་ཟིང་གི་དབང་གིས་ལོ་ངོ་བཞིའི་རིང་ལ་བཙོན་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་། དེའི་རྗེས་ནས་ཡང་ལོ་བཅུའི་གོད་ཆག་གི་དབང་གིས་ངལ་རྩོལ་གྱི་ལས་ལ་ཞུགས། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༨ལོར་སྲིད་ཇུས་ཇེ་བཟང་དུ་སོང་བ་ནས་རྗེ་ཉིད་སྐར་དགོན་པའི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་འགན་བཞེས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༢ལོར་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་མཆོག་ཁ་གཅུར་གདན་དྲངས་པ་སོགས་རླབས་ཆེན་གྱི་བྱ་གཞག་མི་ཉུང་བ་མཛད། མཐར་དཀྱུང་ལོ་ང་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་གླང་ལོ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༨༤ལ་སེངྒེ་འཁྲིད་སྟབས་ཀྱིས་སྐུ་གཤེགས་ལ་སྐུ་གདུང་ད་ལྟ་ཁ་གཅོའི་འདུ་ཁང་དུ་བཞུགས་སོ།།

---

9 རྗེ་འདིའི་རྣམ་ཐར་སྐོར་ལ་ཁ་གཅོད་སྐར་རྙིང་དགོན་དང་ཁ་གཅོ་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞེས་པ་ལས། འགྱུར་རྒྱན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོའམ་པདྨ་རྡོ་རྗེ་མཆོག་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་བའི་མེ་ལུག་སྟེ་སྤྱི་ལོ་༡༨༠༧ལ་སྐུ་འཁྲུངས་པ་དང་། མཐར་དཀྱུང་ལོ་གྱ་གཉིས་པ་མེ་ཡོས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༢༧ལོར་སྐུ་གཤེགས་ཞེས་པ་ནོར་ཏེ། དཀྱུང་ལོ་གྱ་གཉིས་སྟེང་སྐུ་གཤེགས་པ་ཡིན་ན་ས་འབྲུག་ཡིན་པ་ལས་མེ་ཡོས་མིན་པ་དང་། རྗེ་འདི་ཉིད་སྐྱ་སར་མ་བབ་གོང་གི་མཚན་ལ་མང་ཆེ་ཤོས་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཟེར་བ་ལས་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་ཟེར་བ་དཀོན།

འབྲུང་རྒན་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བློ་བཟང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པ་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་མེ་ཡོས་ལོ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༨༧ལོར་ཀླུ་ཆུའི་ཨ་ལའི་ཐེ་མདོ་རུ་ཡབ་བན་དེ་སྒྲོམ་དང་ཡུམ་སྒྲོལ་མ་ཐར་གྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ༡༩༩༨ལོའི་ལུགས་རྙིང་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ལ་གདན་སར་བཀོད་ཅིང་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་རང་ཤག་ཏུ་བཞུགས་ནས་ཡོངས་འཛིན་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་བསྟེན་ཅིང་སློབ་གཉེར་བྱས་ཏེ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དམ་བཅའ་བཞག་རྗེས། མཛད་སྟོན་སྤྲོ་རོལ་ཏུ་སྐྱ་སར་བབས།

གཞན་ཡང་སྔར་རྙིང་དགོན་འདིའི་བླ་སྤྲུལ་དུ་ཀླུ་ཚང་དང་། འབྲུང་ཕྲུག། སྟག་རི་བཅས་བླ་མ་གསུམ་གྱི་སྐུ་ཕྲེང་འགའ་ཡང་བྱོན་ཏེ་སྐུ་ཕྲེང་རེ་རེའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་པོ་མི་འདུག་མོད། དེ་དག་གིས་དགོན་པ་འདིའི་ཕྱིའི་སྣོད་ཀྱི་བཀོད་པ་དང་ནང་བཅུད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱི་ཆ་ལ་མཛད་པ་མི་ཉུང་བ་སྩོལ་བར་གྲགས། ད་ལྟའི་དུས་འདིར་བླ་སྤྲུལ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་སྐུ་ཕྲེང་སྔོན་མའི་འཕྲིན་ལས་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་མུས་ཡོད།

དགོན་པའི་རིག་གནས་གནའ་ཤུལ་ལ་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་སོགས་རིག་གནས་ཉམས་ཉེས་ཀྱི་གོ་ད་ཆག་མང་པོ་ཞིག་བརྒྱུད་པས།ཞིབ་འཇུག་ལ་ངེས་པར་མཁོ་བའི་རྒྱུ་ཆ་མང་པོ་ཞིག་འཚོལ་སྡུད་བྱེད་ཁག་པོར་གྱུར་ཡོད་པ་དང་།ཁྱད་པར་དུ་འབྲུང་རོ་ཚང་སྤྲུལ་སྐུ་རིམ་བྱོན་གྱི་འཁྲུངས་འདས་ལོ་ཚིགས་སྐོར་གྱི་རྒྱུ་ཆ་གལ་ཆེན་ལག་ཏུ་མ་སོན་པ་དང་།མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པའང་མི་མཐུན་པས། ཡིན་མིན་གྱི་ཚིག་ཐག་གཅོད་དཀའ་བར་གྱུར།

གསུམ་པ། དགོན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་བཀོད་པ།

ཀ༽ དགོན་པ་སྤྱིའི་བཀོད་པ།

དགོན་པ་འདི་ཁ་གྱ་སྨད་ཞང་སྲིད་གཞུང་གི་བྱང་ཤར་མཚམས་སུ་གནས་ཤིང་“དགོན་སྡེ་འདི་ཉིད་ཛ་དར་དྲུང་གསུམ་འཛོམ་པའི་གནས་སུ་བཏབ་ན་བཤད་སྒྲུབ་འཕེལ་ཞེས་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

ས་ལུང་བསྟན”[10]ལྟར། མདུན་དུ་བརྗོད་ཉམས་ཀྱིས་ཁེངས་པའི་ཨ་མྱེས་རྔ་རི་དང་། རྒྱབ་ཏུ་ཨ་མྱེས་དུང་ཡག་དང་། གཡས་ཕྱོགས་སུ་རྒྱལ་མཚན་ལུང་པ་སྟེ་རྒྱལ་མཚན་ནི་དར་གྱིས་མཚོན་པས་ན་རྔ་དར་དུང་གསུམ་འཛོམས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང་། རྒྱབ་རི་ལ་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་བླ་རི་དང་དེའི་མདུན་ཕྱོགས་སུ་ནོར་སྐྱོངས། དེའི་ཕུ་ན་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུ་བོ་ཞིག་བཞུར་བཞིན་པ་ནི་ཁ་གྱུའི་གཡོན་ཆུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན། མདོར་ན་ས་བཅུད་ཀྱི་གཡང་མ་ཡལ་བ་དང་ཆུ་བོའི་མདངས་མ་ཤོར་བའི་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་མཚན་དུ་མས་མངོན་ཡོད་དེ། “རྒྱབ་རིའི་གཡས་བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ། རྒྱབ་རིའི་གཡོན་གསང་འདུས་ཡབ་ཡུམ་བཅས་ཀྱི་གནས་རི་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བླ་རི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཆ་དགུའི་ཚུལ་དང་། མདུན་རི་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་ནི་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་པོ་ཏི་བརྩེགས་འདྲ་དགོས་འདོད་ནོར་བུ་ཆ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་དང་། གྲམ་པ་ཚལ་གྱི་འདབ་ལྡན་ལྗོན་ཤིང་འཁྲིགས་པ་མངོན་ལྡན་རྨ་བྱའི་གདན་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུ་བོ་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་དལ་གྱིས་འབབ་ཅིང་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་གཡུ་འབྲུག་སྔོན་མོའི་གདན་དང་། མི་འཇིག་རྡོ་རྗེ་ཁམས་ལས་གྲུབ་པའི་གཤམ་འོག་གི་བྲག་ཐེམ་མ་ཏ་རུས་སྦལ་སེར་པོའི་གདན་བཅས་གདན་ཁྲི་གསུམ་འཛོམ་དང་། བཙན་པོའི་མཁར་ཁ་ཞེས་པའི་བྲག་རི་སྲ་མཁྲེགས་ལྡན་པ་ནུབ་ཀྱི་བྱ་དམར་པོ་དང་། སེང་གེ་གནམ་མཆོང་གི་བྲག་རི་གཉན་ལ་མཐོ་བ་ཤར་གྱི་སྟག་སྐྱ་བོ་དང་། ས་དཀར་ཕུང་བོས་གྲུབ་པའི་ལུག་མགོའི་མཇུལ་སྣང་། བྱང་གི་རུས་སྦལ་སེར་པོ། གྲྭ་མ་ཕུག་གི་གསོམ་དཀར་རྐང་འཕྱང་གི་ཚོགས་འཁྲིགས་པའི་ནགས་ཚལ་སྟུག་པོ་ཡོད་པ་ལྗོ་གཡུ་འབྲུག་སྔོན་མོ་ལ་སོགས་མདོར་ན་ས་པདྨ་འདབ་བརྒྱད། གནམ་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད། ལོགས་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་བཅས་ས་ཡི་དགེ་བཅུ[11]

10 བྲག་དགོན་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང་། ཤ༡༧༧ནང་གསལ།

11 ཁང་ས་ཐབ་ས་ས་ཡི་དགེ། ཁང་ཤིང་བུད་ཤིང་ཤིང་གི་དགེ། རྡིག་རྡོ་ཐབ་རྡོ་རྡོ་ཡི་དགེ། གམ་འབྲོག་རྒྱང་འབྲོག་རྩྭ་ཡི་དགེ། འཐུང་ཆུ་ཡུར་ཆུ་ཆུ་ཡི་དགེ།

རྫོགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཞིས་བརྗོད་དབྱངས་ཀྱི་ང་རོས་ས་ཆེན་ཁྱབ་པར་མཛད་པ་སྐྲིས་དཀྱུའི་ཟླ་བ་བདུད་རྩིའི་བང་མཛོད་དུ་གྱུར་པར་མཛད་དོ་ཞེས་པའོ།།”[12]

དེ་ཡང་དགོན་པ་སྤྱིའི་ཆགས་ཚུལ་གྱི་ཐད་ནས་གླེང་ན། དགོན་པའི་མདུན་ཕྱོགས་མ་ཎི་འཁོར་ལོས་ལེགས་པར་བརྒྱན་ཅིང་གཡས་གཡོན་དུ་དབྱེན་ལྷུམ་མཆོད་རྟེན་དང་བདུད་འདུལ་མཆོད་རྟེན་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། བདུད་འདུལ་མཆོད་རྟེན་གྱི་གཞོགས་སུ་དུང་སེང་གེ་སྒྲའི་འཁོར་ལོ་བདུད་རྩི་རང་འབབ་བཞུགས་པའི་མ་ཎི་ཁང་ལེགས་པར་བཞེངས་ཡོད་པ་རེད། དགོན་པའི་ནང་དུ་སླེབས་མ་ཐག་ཐོག་མར་མིག་ལམ་དུ་མངོན་པ་ནི་བ་གམ་མངོན་པར་མཐོ་བའི་རྟ་མགྲིན་ལྷ་ཁང་ཡིན། ལྷ་ཁང་འདིའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་ས་འཛིན་བརྟན་ཅིང་མདུན་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་ན་རི་དྭགས་ཆོས་འཁོར་གྱིས་མཛེས་པར་བརྒྱན་པའི་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཡོད་ཅིང་། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་ཀྱིས་སྤྲས་པའི་ཆོས་ར་དང་རུང་ཁང་སྤྱི་ཛ་ཁང་ཡོད། གཞན་ད་དུང་འདུ་ཁང་གི་གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་འདབས་སུ་ཨ་ལགས་འགྱུར་གྲན་གྱི་ནང་ཆེན་དང་ཉེ་སར་གོས་སྐུ་བཤམས་སའི་གནས་སོགས་ཡོད།

ཁ༽ འདུ་ཁང་།

ཀ་རིང་བརྒྱད་དང་ཀ་ཐུང་བཞི་བཅུ་ཅན་གྱི་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་རྟེན་ནི། འདུ་ཁང་ནང་གི་དབུས་སུ་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་ལྡེབས་རིས་དང་། དེའི་མདུན་དུ་བཞུགས་ཁྲི། བཞུགས་ཁྲིའི་གཡས་སུ་ཤཱཀ་ཐུབ་ཀྱི་སྨན་སྐུ་དང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྨན་སྐུ་ཁྲི་རྒྱབ་ཡོལ་དང་བཅས་པ། གཙང་སྟོན་གཡས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་བསྟན་འགྱུར་དང་སྐྱེས་ཆེན་མང་པོའི་གསུང་འབུམ། སྨན་བླ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨན་སྐུ། གཡོན་དུ་ཇོ་བོའི་སྨན་སྐུ་དང་ཇོ་ཙོང་ཁ་པའི་སྨན་སྐུ། གཙང་སྟོན་གཡོན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོས་དཔར་འདེབས་མཛད་པའི་བཀའ་འགྱུར། ཀུན་རིག་གི་སྨན་སྐུ། འབྲམ་གཡས་ནས་རིམ་བཞིན་ཕྱག་རྡོར་འཁོར་ཆེན་གྱི་སྨན་སྐུ། སྐྱབས་འགྲོའི་

---

12 བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བརྩམས་པའི་ཁ་བྱའི་སྐར་རྙིང་དགོན་དང་ཁ་བྱ་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས། ༡༤༠ནས༤༧ནང་གསལ།

ཚོགས་ཞིང་། བདེ་མཆོག་གདུགས་དཀར། ཕྱག་རྡོར་འཁོར་ཆེན་གྱི་ལྡེབས་རིས། འདུ་ཁང་ནང་གི་ལོགས་གཉིས་ཀྱི་བརྩིགས་ལྡེབས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་སེང་གདོང་མ་དང་། ཀུན་རིག འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ། གསང་འདུས། བླ་མཆོད་ཚོགས་ཞིང་གི་བྱུན་ཐང་། ཛམ་བྷ་ལའི་སྨན་སྐུ། འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་སྨན་སྐུ།ཁྲི་བཅུ་བཅས་ཡོད།སྒོ་ཆེན་ནང་ལོགས་ཞལ་ཡར་འཁོར་གྱི་གཡས་སུ་རྟེན་གཙོ་སྣེ་ལྷ་མོ་བསེའི་ཁྲི་ཞལ། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ལྡེབས་རིས་ཡོད་ལ་དེའི་མདུན་དུ་དགེ་བསྐོས་ཀྱི་ཁྲི་བཞུགས། གཡོན་དུ་རིམ་བཞིན་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། རྣམ་སྲས། རྟ་མགྲིན་གྱི་ལྡེབས་རིས་སོགས་བཞུགས།

གཙང་ཁང་གཡས་པའི་ནང་གཙོ་སྐུ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚད་ཅན། མདོ་ཚད་ལ་གཞུ་འདོམ་བཞི་ཡོད་པ་ཁྲི་རྒྱབ་ཡོལ་དང་བཅས་པ། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཉེ་བའི་སྲས་ཆེན་བརྒྱད་དང་། ཕྱིའི་རྩིག་ངོས་སུ་བྱམས་པ་སྟོང་སྐུའི་ལྡེབས་རིས་དང་། བྱམས་སྐུའི་མདུན་གྱི་བརྩིགས་ལྡེབས་སུ་བྱམས་པའི་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་ལྡེབས་རིས་གཉིས། སྒོའི་སྟེང་དུ་སྒྲོལ་ལྗང་དང་རྣམ་སྲས་ཀྱི་ལྡེབས་རིས་བཞུགས། བྱམས་ཁང་གི་གཡོན་དུ། མགོན་ཆོས་ཀྱི་ཞལ་ཐང་བྱིན་རླབས་ཅན་བཞུགས་པའི་མགོན་ཁང་དང་། དེའི་དབུས་སུ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཐང་ཀ་གཅིག་དང་མགོན་ཆེན་ལྷ་ཡི་ལྡེབས་རིས་སོགས་བཞུགས། དེ་ནས་གཙང་ཁང་གཡས་པ་སྣེ་སྐུ་གདུང་ཁང་དུ་ཨ་ལགས་འགྱུར་མེད་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པའི་སྐུ་གདུང་མཆོད་རྟེན་དང་དེའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་མེད་ཚང་གི་འཁྲུངས་རབས་ཀྱི་ལྡེབས་རིས་དང་། མཆོད་ཁྲིར་ད་དུང་འགྱུར་མེད་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པའི་ཕྱག་ཕྲེང་གིས་བྲབས་ཤུལ་གསལ་བའི་རྡོ་ལེབ་ཅིག་བཞུགས་ཡོད། སྐུ་གདུང་མཆོད་རྟེན་གྱི་གཡས་སུ་མི་འཁྲུགས་པའི་སྨན་སྐུ་ཉིས་ཐོག་ཅན་དང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྨན་སྐུ། གཙང་ཁང་གཡས་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོལ་མའི་སྨན་སྐུ་དང་ཀུན་དགའ་ར་བར་སྒྲོལ་མའི་སྟོང་སྐུ་བཅས་བཞུགས་ཡོད། སྐུ་གདུང་མཆོད་རྟེན་མདུན་གྱི་བརྩིགས་ལྡེབས་སུ་སྒྲོལ་མ་འཇིགས་པ་བརྒྱད་སྐྱོབ་མ་དང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་ལྡེབས་རིས་སོགས་བཞུགས་སོ།།

ག༽ ཟླ་མ་འགྲུང་རྒྱན་གྱི་ནང་ཆེན།

ཟླ་མ་འགྲུང་རྒྱན་གྱི་ནང་ཆེན་ལ་ཁང་མིག་བདུན་ཡོད་པ་དང་བདེ་ཡངས་ཁང་མིག་གསུམ་ཡོད། དེའི་ནང་དུ་ཚེ་ལྷ་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྨན་སྐུ་དང་བཀའ་བསྟན་སོགས་གསུང་འབུམ་མང་པོ་ཡོད། གཡས་གཡོན་དུ་མགྲོན་ཁང་དང་མགོན་ཁང་ཁང་མིག་གཉིས་རེ། གཞན་གཟིམ་ཁང་གཡས་གཡོན་གྱི་ཁ་གཏད་དུ་ཁང་མིག་གསུམ་རེ་བཅས་ཡོད། གཡམ་གྱི་གཡོན་དུ་དགོན་པའི་དོ་དམ་ཚོགས་པའི་ཁང་བ་ཁང་མིག་གསུམ་ཅན་དང་། གཡས་སུ་དགོན་པའི་སློབ་ཁང་ཁང་མིག་གཉིས་ཅན་བཞུགས།

ང༽ རྟ་མགྲིན་ལྷ་ཁང་།

ལྷ་ཁང་འདི་གསར་དུ་སྐྲུན་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། ནང་རྟེན་གཙོ་བོར་ཐོག་བརྩེགས་གཉིས་ཅན་གྱི་ཁྲུང་ཁྲ་དང་། རྟ་མགྲིན། ཕྱག་རྡོར། འོད་དཔག་མེད་སོགས་དང་། ནང་རྟེན་སོ་སོའི་སྟོང་སྐུ་བཞུགས་ཡོད།

ཅ༽ སེང་གེ་སྒྲའི་འཁོར་ལོ་བདུད་རྩི་རང་འབབ།

འཁོར་ལོ་འདི་ནི་ས་ཆ་མང་པོའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་དང་བ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་གཞན་དང་མི་མཚུངས་པ་ཞིག་སྟེ། པཏྨ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བླ་སྤྲུལ་གྲགས་ཅན་མང་པོས་རབ་གནས་མཛད་མྱོང་ལ། དེ་བསྐོར་ན་སྐྱི་པགས་ཀྱི་ནད་སོགས་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་པར་ངེས་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་བས། ཡུལ་གྲུ་མང་པོའི་དད་ལྡན་པ་དག་གི་མཇལ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད།

བཞི་པ། དགོན་པའི་སྒྲིག་གཞི་དང་བདག་གཉེར་ལམ་ལུགས།

ཀ༽ སྒྲིག་གཞི།

ཁ་བྱའི་སྐར་སྙིང་དགོན་གྱི་སྤྱིའི་སྒྲིག་གཞི་ལ་དེ་སྔོན་སྲིད་འཛིན་གྱི་རྩ་འཛུགས་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྩ་འཛུགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཆོག་མོད། ད་ཆ་སྲིད་འཛིན་གྱི་རྩ་འཛུགས་དེ་ཕལ་ཆེར་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་དགོན་པར་དམངས་གཙོ་བདག་གཉེར་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཙུགས་པ་དང་། དེའི་ལས་སྣེར་ཀྲུའུ་རེན་(主任)དང་། ཀྲུའུ་རེན་གཞོན་པ་(副主任)གཉིས། ཨུ་ཡོན་(委员)གཉིས་བཅས་མི་ལྔ་ཡོད།

ཀུའུ་རིན་གྱིས་ཕྱོགས་ཡོངས་ཀྱི་ལས་འགན་དང་། ཆབ་སྲིད་སློབ་སྟོན་པ་བཅས་ཀྱི་འགན་འཁུར་གྱིན་ཡོད། ཀུའུ་རིན་གཞོན་པ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཕྱོགས་ནས་དབུ་མཛད་བྱེད་པ་དང་དགོན་པའི་ཚོ་ག་ཕྱུག་ཡིན། དགོན་པའི་རིག་དངོས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལ་དོ་དམ་བྱེད་པ། གཞན་གཅིག་གིས་དགོན་པའི་འཛུགས་སྐྲུན་དང་བདེ་འཇགས། ཕྱི་འབྲེལ་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་འགན་འཁུར། ཨུ་ཡོན་གཅིག་གིས་དགོན་པ་སྤྱིའི་རིག་གནས་ལས་དོན་ཏེ། བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་སོགས་དགོན་ཆེན་དག་ནས་རང་དགོན་དུ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔའི་འཆད་ཉན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གདན་ཞུ་དང་། ལྷག་པར་དུ་འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ཀྱི་སྔོན་སློབ་གྲྭ་ཞིག་བཙུགས་ཡོད་པ་དེའི་བྱ་བཞག་དག་བདག་གཉེར་བྱ་རྒྱུ་སོགས་ཡིན། རྒྱུན་གཏན་དཔེ་ཆ་སློབ་རྒྱུའི་འགན་འཁུར་པ་དང་། ཨུ་ཡོན་གཞན་གཅིག་གིས་དགོན་པའི་དངུལ་གཉེར་གྱི་འགན་འཁུར་བཞིན་ཡོད། དམངས་བདག་གི་སྒྲིག་གཞི་དང་གྲྭ་ཚང་གི་སྒྲིག་གཞི་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་ཡོད་ཅིང་མི་གཅིག་གིས་ཚོ་ལོ་དང་ལས་འགན་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་འཁུར་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དགོན་པའི་གྲྭ་ཚང་ངམ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་རྩ་འཛུགས་ཏེ། དགོན་བདག་བླ་མའམ་བླ་མ་ཁྲི་པ་དང་། དགེ་བསྐོས། དབུ་མཛད། དཀོར་གཉེར་བཅས་ཀྱིས་སོ་སོའི་ལས་དོན་འགྲོངས་པར་བྱས་ཡོད་པས་ད་ལྟ་སྔར་བཞིན་གནས་ཤིང་དགོན་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱ་བ་རྟར་ཐག་དང་སྒྲུབ་བཞིན་ཡོད་དོ།།

ཁ༽ བདག་གཉེར།

བོད་ཀྱི་དགོན་པའི་བདག་གཉེར་ལམ་ལུགས་ཀྱི་རྨང་གཞི་ནི་བཅའ་ཡིག[13]དང་སྒྲིག་ཡིག་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པ་དང་། དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ཚང་མར་བཅའ་ཡིག་རེ་ཡོད། ཁ་བྱུའི་

13 "བཅའ་ཡིག་ཅེས་པ་ནི་དགོན་པའི་ནང་གི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་འཛོམས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་དམ་པའམ་རྒྱལ་བ་པཎ་ཆེན་ལྟ་བུའི་བླ་སྤྲུལ་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་གིས་འདུལ་བའི་གཞུང་ལྟར་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེའི་ཀུན་སྤྱོད་དང་སློབ་གཉེར་བྱེད་སྟངས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ཁྲིམས་བཅས་པའི་ཡི་གེ་ལ་བྱ་ཞིང་།དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་འདུན་པའི་ཉེས་སྤྱོད་ཐེར་འདོན་དང་དགོན་པའི་

སྐར་རྙིང་དགོན་གྱི་བདག་གཉེར་ལམ་ལུགས་ཀྱང་ལུགས་སྲོལ་དེ་ལས་མ་འདས་ཏེ། བཅའ་ཡིག་རྨང་གཞིར་བཟུང་ནས་དགེ་འདུན་པའི་ཀུན་སྤྱོད་དང་སློབ་གཉེར་བྱེད་སྟངས་སོགས་འདུལ་བའི་ཁྲིམས་ལྟར་དམ་འཛིན་དང་ལྟ་བསྐྱལ་གང་བཟང་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ནོ།

ཁ་བྱའི་སྐར་རྙིང་དགོན་པའི་དེང་སྐབས་ཀྱི་བཅའ་ཡིག་ཕྱག་བྲིས་མ། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དགའ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་གི་བཅའ་ཡིག་གླང་ཆེན་འདུལ་བའི་ལྕགས་ཀྱུ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། ཞེས་བྱ་བ། འགྲུང་རོ་སྐྱེ་སྤྲུལ་དུ་འབོད་པ་ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ(སྤྱི་ལོ་༡༧༥༨ནས་སྤྱི་ལོ་༡༨༠༤བར་)མཆོག་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༨༠༤ལོའི་ཟླ་༩པའི་ཚེས་༡ཉིན་ལ་བྲིས་པ་དེ་ནང་བཞིན་དགོན་པའི་འདུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀུན་སྤྱོད་ལ་བརྩི་སྲུང་དང་དམ་འཛིན་བྱ་ཡི་ཡོད།

ལྔ་པ། དགོན་པའི་དཔལ་འབྱོར་ཡོང་ཁུངས་དང་རྒྱུན་གཏན་འཚོ་བའི་སྐོར།

ཀ༽ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཡོང་ཁུངས།

འདིར་ཁ་བྱའི་སྐར་རྙིང་དགོན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་རྣམ་པ་ཅུང་ཙམ་བརྗོད་ན། སྔོན་ཆད་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་བླ་སྤྲུལ་ཆོས་དབང་བའི་ས་ཞིང་དང་ཕྱུགས་ཟོག་སོགས་རིམ་པ་སོ་སོའི་སྲིད་གཞུང་ནས་གཞུང་་བཞེས་གནང་ཡོད་མེད། དེང་སྐབས་དགོན་སྡེ་མང་ཆེ་ཤོས་ནི་རང་སྟོབས་རང་སྐྱོང་དང་། རང་ཁ་རང་གསོ་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་གོམ་ཁ་བསྒྱུར་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར། ཁ་བྱའི་ཡུལ་ཕྱོགས་འདི་དང་ཁྱད་པར་རང་དགོན་གྱི་ཕྱི་ནང་གི་འཛུགས་སྐྲུན་ཐད་ལ་བཀའ་དྲིན་བླ་ལྷག་ཏུ་ཆེ་བའི་ཁ་བྱའི་དགོན་པའི་དགེ་སློང་སྨན་པ་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོས་ཀྱང་དབུ་ཁྲིད་ནས་དགོན་པའི་འཚོ་རྟེན་དང་། ལྷག་པར་དུ་གངས་ལྗོངས་གསོ་རིག་གི་ཐབས་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་མ་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་ལམ་དམིགས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་ལོ་ངོ་དྲུ་མའི་ཉམས་མྱོང་རྣམས་ཕྱོགས་བསྡོམས་བྱས་པ་དང་།

དཔལ་ཡོན་དར་སྤེལ་གཏོང་གིན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།” ཚེ་རྒྱལ་དང་། ཚེ་རིང་འབུམ། དབང་དྲག་རྡོ་རྗེ་བཅས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་རིག་གནས་སྤྱི་བཤད་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ། ༤༩༡ནང་དུ་གསལ།

བོད་ལྗོངས་སྨན་རྩིས་ཁང་སོགས་བོད་སྨན་བཟོ་གྲྭ་མང་པོར་ཐེངས་དུ་མར་ཕེབས་ནས། བོད་སྨན་ཆེད་མཁས་མང་པོ་གདན་དྲངས་ཏེ། ༢༠༠༣ལོར་རང་དགོན་ལས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་གིས་ཆོད་པའི་ས་སྟེ་སྟེར་གྱི་དགོན་ཤུལ་ནས། ཞིང་ཆེན་རིམ་པའི་བོད་སྨན་བཟོ་གྲྭ་ཞིག་ལེགས་པར་བཙུགས་ཏེ། བོད་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཟོ་རྒྱུན་དང་དེང་རབས་ཀྱི་འཛུགས་སྐྲུན་ཟུང་འབྲེལ་སྒྲོས་ཁྱད་མཚར་གྱི་རང་བཞིན་འབུར་དུ་ཐོན་པའི་སྨན་སྣ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་སྤེལ་དང་སྤེལ་བཞིན་པར་འགྲོ་བའི་འཆི་གསོས་ཀྱི་བདུད་རྩིར་སྨིན་པར་བྱས་པ་མ་ཟད། དུས་རབས་གསར་བའི་ནང་དགོན་པའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་གཞི་གཙོ་བོར་གྱུར་འདུག

ཁ༽ ཚོགས་ཕྲུག་ལེན་གྱི་སྐོར།

གྲྭ་བའི་དུས་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་ཕྲུག་ལེན་ནི་བཅར་འདྲི་བྱས་པ་ལྟར་ན། ཞོགས་པ་ཆུ་ཚོད་ལྔ་ནས་བརྒྱད་བར་གློག་སློབ་པའི་དགེ་རྒན་གྱི་མདུན་དུ་ཚིག་སོགས་རང་ཉིད་མཚམས་གང་དུ་ཐོན་ཡོད་པའི་དཔེ་ཆ་བློ་འཛིན་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་འདུ་ཁང་ནང་དུ་འཚོགས་ནས་དགོན་པའི་སྤྱི་དོན་གྱི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ། དཔེར་ན་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པ་དང་། ལྷ་བཟོ་བ། གཟུངས་འཇུག་སོགས་དམིགས་བསལ་སྐབས་སུ་མ་གཏོགས་མེད། ཡང་ཕྱི་དྲོ་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ནས་བརྒྱད་བར་ཚོས་གྲྭར་ཞུགས་ནས་གློག་འདོན་པ། དགོན་པའི་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཐོག་ལ་སོགས་པ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བརྩམས་པའི་ཁ་བྱུའི་སྨར་སྙིང་དང་ཁ་བྱུ་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞེས་པའི་ནྲར་བཀོད་གསུམ་པ། ཤོག་ངོས་༧༩ནས་༨༠བར་དུ་བཀོད་པ་དམིགས་ཀྱིས་ངོ་བཤུས་བརྒྱབ་ཡོད་པ་གཤམ་ལྟར།

ཚོས་ཐོག་གི་ཉིན་གྲངས་དང་འདོན་ཆའི་རིམ་པ་འགོད་པ་ལ། ཧོར་ཟླ་དང་པོའི་ཆོས་ལྔ་ནས་ཆོས་བཅུ་དྲུག་བར་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་གྱི་ཆོས་ཐོག་ཡིན་ཏེ། འདོན་ཆ་ནི། འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་ཚོག་དང་། ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་གྱི་འདོན་བསྒྲིགས་ལྟར་ཆོས་སྤྱོད་སོགས་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་ཉིན་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ལྟར་འདོན་པ་ཙུང་ཟད་བསྡུས་ནས་ཞ་འཆམ་འཆམ་པ། ཚོས་

བཅུ་བཞི་ཉིན་མགོན་ཆེན་ལྷའི་གཏོར་ཆོག་གསུངས་པ་དང་འཆམ་ཆེན། ཆོས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གོས་སྐུ་ཆེན་པོ་བཞམས་པ། ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་བྱམས་སྐོར་དང་ཕྱོགས་བཞི་ནས་ཁྲུས་གསོལ་དང་བཅས་སོ།། ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ནས་བཅུ་བདུན་བར་དུ་བཀའ་འགྱུར་གསུངས་པ་དང་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་ལ་ལྷུང་བཞགས་ཀྱི་ཕྱག་མཆོད་འཚོགས་པའོ།། ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ནས་ལྔ་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ཉིན་བར་དུ་དབྱར་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཐོག་ཡིན་ཏེ། འདོན་པ་ནི། ཀུན་རིག་གི་ཆོ་ག་དང་། གསང་འདུས་བདག་འཇུག སྨན་བླའི་ཆོ་ག འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་ཆོ་ག མགོན་ཆོས་ལྷའི་གཏོར་ཆོག སྒྲོལ་མའི་མཇལ་བཞི་བ། རྒྱན་དང་འཇུག་པ། ཚེ་ལྷ་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཚེ་སྒྲུབ་དང་ཆོས་སྤྱོད་སོགས་སོ།། ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཆོས་གསུམ་ནས་ཆོས་བཅུའི་བར་དུ་མ་ཎིའི་ཆོས་ཐོག་ཡིན་ཏེ། འདོན་པ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་དབྱིངས་སྒྲོལ་གྱི་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་མ་ཎི་རིལ་སྒྲུབ་བྱ་བའོ།། ཟླ་བ་བདུན་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ཉིན་མི་ལ་རས་པའི་འཆམ་སྟེ་ཤ་འཆམ་ཡོད་དོ།། ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ནས་ཉིན་བཅུ་བཞི་ལ་སྟོན་ཆོས་ཡིན་ཏེ། འདོན་པ་ནི་དབྱར་ཆོས་ལྟར་ཡིན། ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ནས་ཉིན་བདུན་གྱི་བར་དུ་དགུ་བའི་བདག་འཇུག་ཏེ་ས་དཀར་ཆོས་ཐོག ཡིན་ཏེ། འདོན་པ་ནི་གསང་འདུས་བདག་འཇུག་དང་། སྦྱིན་སྲེག ས་ཆོག་གླུ་ཆོག་གོ། ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཆོས་ཉེར་ལྔ་ནས་ཉིན་ལྔ་རིང་ལྔ་མཆོད་ཆེན་མོའི་ཆོས་ཐོག་ཡིན་ཏེ། འདོན་པ་ནི་ཀུན་རིག་གི་ཆོ་ག་དང་ཆོས་སྤྱོད་སོགས་སོ།། ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ནས་ཉིན་བདུན་ལ་དགུན་ཆོས་ཡིན་ཏེ། འདོན་པ་ནི་དབྱར་ཆོས་ལྟར་རོ།། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་ལྷ་མོའི་ཚེ་གཏོར་དང་། ཉེར་ལྔ་ནས་ཉིན་ལྔ་ལ་ལོ་རྙིང་སྐུ་རིམ་གྱི་ཆོས་ཐོག་ཡིན་ལ། འདོན་པ་ནི་མགོན་ཆོས་ལྔའི་གཏོར་ཆོག་དང་ལྷ་མོའི་ཚེ་གཏོར་རོ།། ཆོས་ཉེར་དགུའི་ཉིན་ལ་ཆོས་སྐྱོང་བཅུ་དང་བྲ་རོག་གི་འཆམ་ཡོད་པ་དང་བཅས་སོ།།

མཇུག་སྡོམ།

བོད་མདོ་སྨད་ས་ཡི་ལྟེ་བར་ཆགས་པའི་ཁ་བྱའི་སྣར་རྙིང་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་འཕེལ་རྒྱས་གླིང་ལ་ཆ་མཚོན་ན། གཅིག་ནས་སྟུ་མ་སྟུ་མའི་དགོན་ཕྱག་དང་སྒོམ་གྲྭ་དུ་མ་བྱུང་བའི་རྨང་གཞིའི་སྟེང་དུས

རབས་བཅུ་གསུམ་པར་རྒྱས་པར་བཏབ་པ་ནས་བཟུང་།   ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་སྲི་ཚོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་རབ་དང་རིམ་པ་ཞིག་བརྒྱུད་དེ་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཁག་མི་འདྲ་བའི་དུས་རབས་དག་ཏུའང་མ་ཉམས་པར། བོད་གངས་ཅན་གྱི་དགོན་པའི་སྡེ་རུ་འགྱིང་ངེར་བཞུགས་པས་ན། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རིན་ཐང་ངེས་ཅན་ཞིག་ལྡན་པ་སླ་མི་དགོས་ཤིང་། གཉིས་སུ་དགོན་པ་དེ་གའི་ལྷ་སྡེ་ཁ་གཡུའི་ཤོག་པ་བཞི་ལ་མཆོན་ནའང་། བོད་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་ནས་མདོ་སྨད་དུ་དར་བའི་ལྡོང་གི་རུས་རྒྱུད་འབྲེལ་མེད་དུ་ངེས་པ་དང་།   ཀན་སུའུ་ས་ཁུལ་དུ་གནས་པའི་བོད་ཀྱི་རུས་རྒྱུད་ཆེས་སྔ་ཤོས་སུ་རྩོམ་ཚོག་པས་ན། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་དང་རིག་གནས་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆ་གལ་ཆེན་དུ་གྱུར་ཡོད། དེ་མིན། དགོན་པ་དེས་འདས་པའི་དུས་རབས་ནང་དུ་བླ་སྤྲུལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བོད་མཁས་མང་གི་གྲལ་དཔུང་དུ་ཚུད་པ་ཤིས་རབ་ཀྱིས་ཕྱུག་པ་ལུང་རྟོགས་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་མང་པོ་བསྐྱེད་ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟ་དུང་ཡང་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་དང་།   ཁྱད་པར་དུ་བཅུ་ཕྲག་རིག་པའི་ཡན་ལག་བྱེ་བྲག་པ་སོ་སོ་ལའང་ཉ་མོ་ཆུ་དང་རྒོད་པོ་མཁའ་ལ་ཇི་བཞིན་འཇུག་གིན་བདོག་པས་ན། འཛམ་གླིང་རིག་པའི་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་འདི་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་ཅིང་། རྒྱུད་འཛིན་དང་རྟོག་དཔྱོད་བྱེད་པར་ལག་རྗེས་མི་དམན་པ་བཞག་ཡོད་ལ། མི་རིགས་རིག་གནས་རྒྱུད་འཛིན་དང་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་ལས་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་མ་ཉམས་པ་གོང་སྤེལ་ལའང་རིན་ཐང་ལེགས་པོ་བསྐྲུན་ཡོད་ལ། བོད་ལུགས་གསོ་རིག་གི་སྲོལ་རྒྱུན་ཡང་མ་ཉམས་པར་བཟུང་ནས། ད་ལྟའང་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་གི་ཞིབ་འཇུག་དག་པར་མཛད་དེ་སྨན་ཁང་དང་སྨན་བཟོ་ཁང་བཙུགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་གར་གསར་དུ་བཟོས་པའི་བོད་ལུགས་སྨན་རིགས་སྣ་མང་པོ་རྒྱལ་ནང་གིས་ཆ་ཀུན་ཏུ་བཙོངས་ཏེ་སྨན་པ་ཆེར་རྒྱས་ཡོད་པ་རེད། ཆོས་ལུགས་འཇིག་རྟེན་ཅན་དང་། དཔལ་འབྱོར་ཚོང་རྭའི་རླབས་རྒྱུན། སྲི་ཚོགས་འཕེལ་འགྱུར་བཅས་ཀྱི་དབང་གིས་བོད་ཀྱི་དགོན་པ་སོ་སོའི་གྲྭ་བའི་ངོ་གྲངས་ཇེ་ཉུང་དུ་འགྲོ་ཞིང་དགོན་པའི་སློབ་གསོ་ཉམས་དམས་སུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་དུས་རབས་འདིར།   ཁ་གཡུའི་སྐར་སྐྱིང་དུ

དགོན་པའི་འདུལ་ཁྲིམས་དང་སློབ་གསོ་ལ་ཤུགས་ཆེར་སྟོན་བཞིན་འདུག་ལ། དུས་རབས་གསར་རྙིང་དང་ལྷ་བ་གསར་རྙིང་གི་འགལ་འདུའི་འོག་དེང་རབས་སློབ་གསོའི་ཐབས་ལམ་སྤྱད་ཅིང་སྤྱི་ཚོགས་ལ་མཁོ་བའི་བོད་རྒྱ་དབྱིན་གསུམ་གྱི་ཡིག་རིགས་ཁྲིད་སའི་སློབ་གྲྭ་འཛུགས་རྒྱུའི་འཆར་འགོད་གནང་ཡོད་པ་རེད། སྤྱིར་བོད་ཀྱི་དགོན་པ་དག་གིས་རང་རེའི་སྲོལ་རྒྱུན་ཅི་ལྟ་ཅི་ལྟར་རྒྱུད་འཛིན་དར་སྤེལ་གནང་བ་དེ་བཞིན་དུ། དགོན་པ་འདིས་ཀྱང་མི་ལོ་མང་པོའི་རིང་ལ་རིག་གནས་ཡན་ལག་བཅུའི་ཆུ་རྒྱུན་ནམ་ཡང་མ་ཆད་པ་བྱས་བདོག་པ་དང་། ཉེ་བའི་རིང་ཡང་བོད་མི་རིགས་སྐད་ཡིག་ཉམས་དམས་ཀྱི་ཉེན་གནས་ལ་དམིགས་ཏེ། བོད་ནང་གི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་གྲགས་ཆེ་བའི་སྐད་ཡིག་སློབ་གསོ་གླིང་བཙུགས་ཀྱི་དུས་དེབ། བླ་སྒྲོག་ཅེས་པ་ས་ཁུལ་མང་པོར་བགྲམས་ཤིང་ཤུགས་རྐྱེན་ལེགས་པོ་ཞིག་ཐོན་བཞིན་ཡོད་དེ། འདི་ནི་དགོན་པ་གང་དེས་ས་དེ་གར་ཐོན་པའི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་བབ་དང་རིན་ཐང་དུ་རྩི་ཚོག་ལ། དེས་ཀྱང་ཡུལ་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཉམས་མེད་ཀྱི་གོ་བབ་དང་རིན་ཐང་ངེས་ཅན་ཞིག་བསྐྲུན་ཡོད་པ་དཔེར་ན། དད་ལྡན་མང་ཚོགས་ཀྱི་རེ་སྐོང་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་འཚོ་བ་ལེགས་ཕྱོགས་སུ་འདྲེན་པ་དང་། མི་རྣམས་ལ་ཀུན་སྤྱོད་འཚོ་བ་ལེགས་པོ་ཞིག་བསྐྲུན་ཏེ་ས་དེ་གའི་སྐྱེ་ཁམས་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཐད་ལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཡོད་པ་མ་ཟད། མི་རིགས་ནང་ཁུལ་དང་མི་རིགས་གཞན་བར་གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ལའང་ནུས་པ་གལ་ཆེན་ཐོན་ཡོད་པ་རེད། དགོན་པའི་སྨན་ཁང་དང་ཚོང་གཉེར་གྱིས་ས་དེ་ག་དང་དགོན་པ་དེ་གའི་དཔལ་འབྱོར་ཡོང་འབབ་ཇེ་མང་དུ་སོང་བས། ས་གནས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལའང་ཤན་དེ་ཙམ་ཞུགས་ཡོད་པ་དང་། མ་མཐའ་ཡང་དགོན་པ་རང་གི་འགྲོ་གྲོན་ཁག་ཐེག་བྲ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་བས། ཕྲན་གྱི་ལྟ་ཚུལ་ལ། དེང་གི་དུས་འདིར་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་མང་པོར་འཇིག་རྟེན་པའི་སློབ་གསོ་སྔེ་སློབ་མའི་སློབ་གསོ་འདི་གལ་ཆེ་བར་འཛིན་པ་ལས། དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོའི་སྐོར་ལ་ཤུགས་ཆེར་རྒྱག་གི་མེད་པ་དང་། མང་པོ་ཞིག་གིས་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་དང་ཆོས་ལུགས་སྐོར་ལ་གདམ་ཚན་རིག་དང་མི་མཐུན་པ། ལུགས་མེད་མང་པོ་ཞིག་ལབ་སྔེ་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོ་མཐོང་ཆེན་མི་བྱེད་པར་དམིགས་ནས། རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་བོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་པ་སུ་དང་སུ་ཡིན་ནའང་། མཁས་གྲུབ་མང་པོའི་གདན་སར་

གྲུར་པའི་བོད་ཀྱི་དགོན་པའི་སློབ་གསོ་འདིའི་རིན་ཐང་དང་ནུས་པར་བརྩི་མཐོང་དང་གཙིགས་འཛིན་མཛད་དེ། རང་རེའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞི་མར་གྱུར་པའི་དགོན་སྡེ་དང་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོ་འདི་ཉིད་ལ་གལ་པོ་ཆེར་གནང་རྒྱུ་དང་། བོད་ཀྱི་དགོན་པའི་དེང་རབས་ཅན་དང་འཛིག་རྟེན་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་ཁྲིད་དགོན་པའི་སློབ་གསོ་ཇི་ལྟར་རྒྱུན་སྐྱོང་རྒྱུ་དང་དར་བར་བྱ་རྒྱུ། མ་འོངས་པར་ལམ་ཡག་པོ་གོལ་མེད་ཅིག་ཏུ་བགྲོད་ཐུབ་མིན་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་རྟོག་དཔྱོད། རོགས་རམ་དང་གྲོས་བསྡུར། ཐུགས་ཁུར་གནང་རྒྱུ་བཅས་ནི་ཀུན་གྱིས་ཐུགས་ལ་དམ་དུ་འཛིན་དགོས་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དོ།།

ཟུར་བཀོད།

ཀ༽ དགོན་པའི་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ཙམ་དགོན་པའི་དོ་དམ་པས་ཕྲན་ལ་གནང་བའི་རྒྱུ་ཆ་ལས་བཏུས་པ་ལྟར་ན། ཁ་བྱུ་དགོན་པ་འདི་ཞང་སྲིད་གཞུང་དང་བར་ཐག་སྤྱི་ལེ་༡༤དང་རྒྱ་ཁྲིན་སུའུ་༤༠ཡས་མས། གྲྭ་ཤག་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་དང་ནང་ཆེན་གཅིག་དང་། ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་དང་། ལྷ་ཁང་། མ་ནི་ཁང་བཅས་ཀྱིས་གྲུབ། དགོན་པ་ཡོངས་ལ་ད་ལྟ་དངོས་ཡོད་གྲྭ་བཙུན་བརྒྱད་བཅུ་གྱ་དགུ་དང་བླ་མ་བཞི། དགོན་པའི་དོ་དམ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་མི་སྣ་ལྔ་དང་བློ་འདྲིས་གཅིག་བཅས་ཡོད། ལོ་༡༨མན་གྱི་གྲྭ་བཙུན་བཅུ་དྲུག་དང་དགུང་ལོ་༦༠ཡན་གྱི་གྲྭ་བཙུན་བརྒྱད། འདི་ལས་ལོ་ན་ཆེས་རྒན་པ་ལོ་༨༡ཡིན་ལ་ཆེས་ཆུང་བ་ལོ་༥ཡིན། རིག་གནས་ཚད་ཀྱི་ཆ་ནས། འབྲིང་རིམ་ནས་ཆེད་སྦྱོང་ཚད་ལྡན་པ་ཉེར་གཅིག་དང་། སློབ་ཆུང་ནས་མཐོ་འབྲིང་ཚད་ལྡན་པ་དྲུག་བཅུ་རེ་གཉིས་ཡོད།

ཁ༽ འབྱུང་རོ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་འཁྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཐོག་རེའུ་མིག

སྐུ་ཕྲེང་།	མཚན།	འཁྲུངས་འདས་ལོ།	འཁྲུངས་ཡུལ།	དགུང་གྲངས	ཐོབ་ཐང་།
དང་པོ།	ཟུས་འབྱུང་ཅན་ནམ་གྱུར་དམར་གསེར་ཏོག་ཅན།	ཐལ་ཆེར་སྤྱི་ལོ་༡༧༢༣ནས་སྤྱི་ལོ༡༧༩༤བར།	ཛ་བ།	ཐལ་ཆེར་༥༣	

གཉིས་པ།	ངག་དབང་བསྟན་འཛིན།	རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་བྱི་(སྤྱི་ལོ་༡༦༩༦)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་རྟ་(སྤྱི་ལོ་༡༧༦༢)ལོའི་བར།	ཛ་བ།	༦༧	
གསུམ་པ།	འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས།	རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་རྟ་(སྤྱི་ལོ་༡༧༦༢)ལོ་ནས་ལྕགས་ཡོས་(སྤྱི་ལོ་༡༧༧༡)ལོའི་བར།	མཛོད་དགེ	༡༠	
བཞི་པ།	འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན།	རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་སྦྲུལ་(སྤྱི་ལོ་༡༧༧༣)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་བའི་ལྕགས་ཁྲི་(སྤྱི་ལོ་༡༨༤༠)ལོའི་བར།	ཟང་དཀར་ནང་གི་སྤྲེལ་ལུང་།	༧༨	ཀླུ་བྲང་དགོན་པའི་ཁྲི་རབས་༢༦པར་བཞུགས།
ལྔ་པ།	འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའམ་པདྨ་རྡོ་རྗེ།	རབ་བྱུང་བཅུ་བཞིའི་ལྕགས་ཁྲི་(སྤྱི་ལོ་༡༨༤༠)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་སྦྲུལ་(སྤྱི་ལོ་༡༩༢༩)ལོའི་བར།	མཚོ་སྔོན་སོག་རྫོང་།	༨༠	
དྲུག་པ།	འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན།	རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་རྟ་(སྤྱི་ལོ་༡༩༣༠)ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་གླང་(སྤྱི་ལོ་༡༩༨༤)ལོའི་བར།	མཛོད་དགེ་རྭ་སྟོད་མ	༤༧	
བདུན་པ།	བློ་བཟང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ།	བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་མེ་ཡོས་(སྤྱི་ལོ་༡༩༨༧)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས།	ཀླུ་ཆུའི་ཨ་ལ		

དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་རིགས།

དང་པོ། བོད་ཡིག་གི་བརྩམས་ཆོས་སྐོར།

དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས། དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ། པེ་ཅིང་། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོའི་དཔར་མ།

བྲག་དགོན་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས། མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང་། ལན་གྲོའུ། ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༢ལོའི་དཔར་མ།

བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། ཁ་གྱུའི་སྐར་སྙིང་དགོན་དང་ཁ་གྱུ་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས། ལན་གྲོའུ། ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༧ལོའི་དཔར་མ།

དཔལ་མང་པཎྜིཏ། བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གདན་རབས་ལྷའི་རྔ་ཆེན། ལན་གྲོའུ། ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༧ལོའི་དཔར་མ།